

Escollides les tres propostes guanyadores del concurs per consolidar el parc dels Tres Turons com a gran pulmó verd de Barcelona

- » Ja s'ha resolt el concurs convocat pel Govern municipal per definir un full de ruta únic amb mirada global que, a partir del planejament de 2010, permeti dibuixar el futur del parc sota criteris de gestió del verd i la biodiversitat, l'aigua i l'energia
- » El projecte *'El Camí és la Natura'* definirà l'estructura de camins a l'entorn dels turons; la proposta *'Ordre i Aventura'*, la millora de la continuïtat de les vores del parc, i *'Co_Habitar Natures'* s'encarregarà dels entorns de les pedreres de Can Baró
- » Els guanyadors tindran quatre mesos i mig per redactar els avantprojectes, que ja incorporaran la participació ciutadana i seran la base a partir de la qual l'Ajuntament consensuarà amb el veïnat el projecte definitiu per al parc

El futur del parc dels Tres Turons va prenent forma. El concurs de projectes convocat pel Govern municipal per consolidar-lo com a gran pulmó verd de la ciutat a partir d'una mirada única ja s'ha resolt. Així, ja es coneixen les propostes guanyadores a partir de les quals es dibuixaran les actuacions a tots els nivells per millorar aquesta gran zona verda situada entre els districtes d'Horta-Guinardó i Gràcia. En total, es tracta d'una superfície de 123 hectàrees que inclou els turons de la Rovira, del Carmel i de la Creueta del Coll.

L'Ajuntament va convocar el setembre de 2018 el concurs per donar un impuls definitiu a la configuració dels Tres Turons com un gran espai verd de referència, ben connectat amb el seu entorn immediat i el conjunt de la ciutat.

L'àmbit del concurs és una superfície total de 82 hectàrees que correspon quasi en la seva totalitat als sòls qualificats a l'MPGM de 2010 com a parcs i jardins i els vials associats, i puntualment els sòls destinats als habitatges de reallotjament al barri de Can Baró, així com els sòls dels antics Talleres Muñoz qualificats de parc pel PGM-76. En van quedar exclosos els tres parcs ja consolidats avui dia: el Park Güell, el parc de la Creueta del Coll i el del Guinardó històric.

L'objectiu era atraure projectes per elaborar per primera vegada i després d'anys d'estudis, planejaments i intervencions puntuals, una proposta global i integral per al parc. I que integrés valors ecològics, de manera que el futur del parc es dibuixi sota criteris paisatgístics i de gestió del verd, l'aigua i l'energia.

Per assolir una major claredat en les propostes, el concurs va identificar tres sectors on la naturalesa dels aspectes a resoldre presenten característiques diferenciades:

- Sector 1: Estructura bàsica de camins i anelles a l'entorn dels turons.
- Sector 2: Millora de la continuïtat de les vores del parc.
- Sector 3: Pedreres de Can Baró.

En total s'han presentat 17 equips al concurs, i n'han passat 9 a la segona fase. El jurat que ha avaluat les propostes ha estat conformat per sis representants de l'Ajuntament, un representant de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes (FAVB), dos experts externs proposats per la FAVB, dos més proposats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) i dos més a proposta del Col·legi Oficial d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB).

Les 9 propostes finalistes han desenvolupat idees per a l'àmbit global del parc. No obstant, el jurat ha escollit com a guanyadores les tres més adients i que millor s'adequaven a cadascun dels tres sectors del concurs. Per tant, els equips guanyadors desenvoluparan els avantprojectes únicament del sector pel qual han estat elegits.

En concret, les propostes guanyadores són:

-
- Guanyador Sector 1: 'El Camí és la Natura', de l'equip format per SCOB Arquitectura i Paisatge i IDOM Consulting.
- Guanyador Sector 2: 'Ordre i Aventura', de l'Estudi Martí Franch Arquitectura del Paisatge SL.
- Guanyador Sector 3: 'Co- Habitar Natures' de l'equip format per Agence Ter, Ana Coello de Llobet SLP i Audingintraesa, SA.

'El Camí és la Natura': estructura de camins i anelles a l'entorn dels turons

La proposta '*El Camí és la Natura*' definirà l'estructura bàsica i característiques tipològiques i paisatgístiques dels camins i anelles a l'entorn dels turons de la Rovira, el Carmel i la Creueta del Coll, així com la gestió, restauració i tractament del verd i la biodiversitat. La seva meta serà millorar la situació actual dels Tres Turons, on hi ha camins més o menys formalitzats, sense lògiques de recorreguts ben definides que ajudin a estructurar el parc.

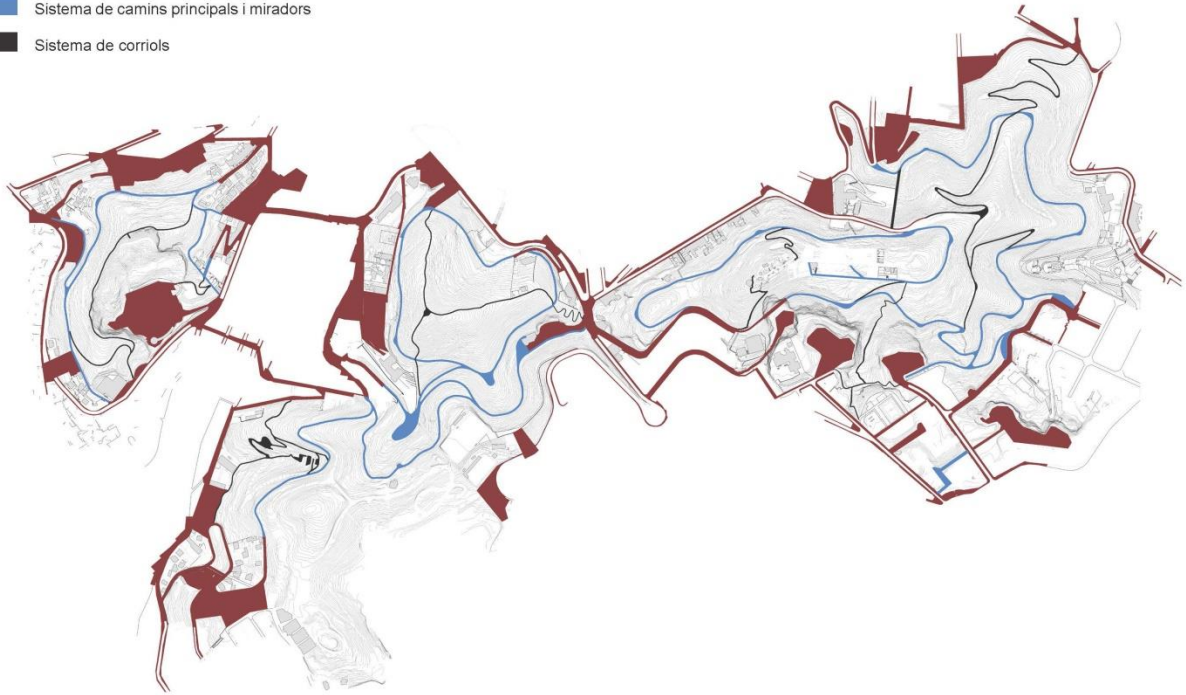
El recorregut longitudinal d'aquest àmbit té en els seus extrems la Creueta-Güell per una banda i Font d'en Fargues – Guinardó/Can Baró per l'altra. El sòl que s'haurà de desenvolupar correspon al que a l'MPGM de 2010 es destina a parcs i jardins urbans, si bé en seran exclosos els sòls corresponents a les edificacions privades existents situades en quatre nuclis: Turó de la Rovira – Mühlberg; Labèrnia – Marià Labèrnia, Marsans Rof i Creueta del Coll.

Les línies estratègiques de '*El Camí és la Natura*' són millorar la biodiversitat, afavorir els processos ecològics i controlar les pertorbacions i efectes negatius produïts sobre la natura.

La proposta pel que fa a recorreguts segueix un sistema de carrers, camins i corriols interconnectats. S'ha fet una tria acurada dels traçats a incorporar i quins han de desaparèixer o reconvertir-se, i han reduït a l'imprescindible l'execució de nous traçats. I proposa delimitar la zona de trepig dels camins per evitar l'erosió i preservar les comunitats vegetals de l'entorn.

SISTEMA DE RECORREGUTS I JARDINS DE VORA

- Sistema de carrers de vora, accessos i jardins d'estada
- Sistema de camins principals i miradors
- Sistema de corriols

Un exemple de com es projecta la millora dels camins de vora del parc.

Pel que fa a la valoració del jurat, es considera adient l'estructura de camins, que, juntament amb el tractament de la vegetació i el seu pla de gestió, conformen una proposta interessant per a la part més interna del parc. Des del punt de vista ecològic, es considera una proposta excel·lent pel que fa a aspectes com el tractament de la vegetació i el control sobre les afectacions. També es destaca el tractament del cicle de l'aigua i la vetlla pels aqüífers.

'Ordre i Aventura': millora de la continuïtat de les vores del parc

La proposta '*Ordre i Aventura*' redactarà les intervencions que es faran a la franja nord i nord-oest del parc, la més propera i en contacte amb els carrers i els teixits dels barris que l'envolten. L'objectiu serà aconseguir la major continuïtat possible del parc per millorar la relació amb el seu entorn immediat i el veïnat.

En aquest sentit, planteja la millora de la connectivitat entre el parc i els espais de desembarcament de les xarxes de transport públic i de la mobilitat no motoritzada, i en particular les sis estacions de metro situades a les vores. La connexió entre aquests nodes d'intercanvi modal i els accessos al parc configura una estructura segons la qual l'activitat es condensa en l'itinerari entre l'espai de transport i l'espai natural.

La continuïtat espacial entre els turons i els barris a partir d'aquests eixos distribuïdors i equipats permet establir una relació equilibrada entre els serveis dels barris que pugen a la vora del parc i l'espai públic amb qualitat ambiental que baixa cap els barris.

Així, es configura una sèrie de jardins porta del parc que esdevenen espais de serveis entre els teixits urbans i el parc i conformen un collaret perimetral d'accessos al parc connectats entre si. El programa concret d'aquests elements es definirà amb la participació ciutadana.

El jurat ha considerat especialment interessant la proposta del collaret de portes del parc i la millora de la connectivitat entre els barris i el parc, ja que amplia la mirada a l'àmbit de proximitat dels Tres Turons i les seves vores.

Així mateix, es valora molt positivament la utilització d'elements urbans amb característiques comuns al llarg de tot el parc, ja que permeten al mateix temps la singularització territorial i/o artística.

'Co-Habitar Natures': pedreres de Can Baró

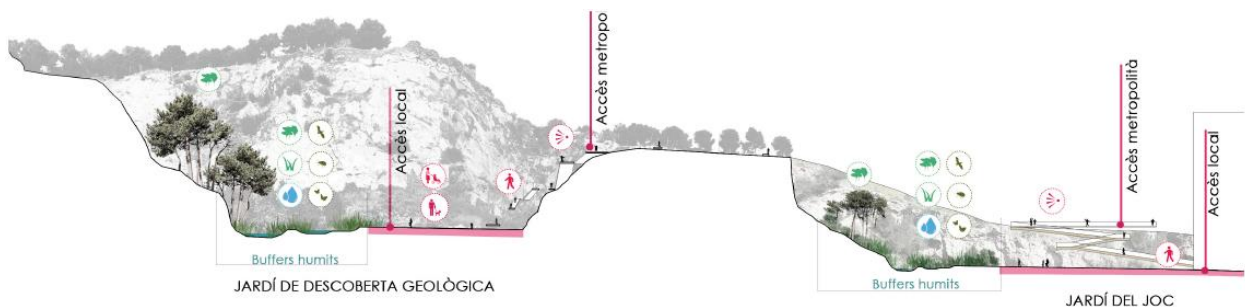
El projecte 'Co-Habitar Natures' s'encarregarà del sector que, tant per la seva posició en el parc com per les determinacions del planejament, té un caràcter més urbà. El repte és posar en valor els entorns de les pedreres i establir una bona relació amb l'espai públic, les edificacions existents i nous habitatges de reallotjament de l'àmbit.

Les pedreres existents es transformen en un nou parc: un espai híbrid de natura i d'ús. Es recuperen les quatre pedreres existents: la pedrera gran, la pedrera petita, la pedrera que envolta la zona esportiva i la pedrera Vélez .

Es preveu destacar la monumentalitat d'aquests espais i convertir-los en elements d'interès a escala urbana,. Es generen zones humides als peus de les parets, i es potencia la verticalitat dels murs.

Els espais interiors de les pedreres es constitueixen com a jardins amb programes que conviden a la seva utilització quotidiana i els connecten a l'escala local. Així, trobem els Jardins de Descoberta Geològica a la pedrera gran, els Jardins Associatius a la pedrera petita, els Jardins del Joc (amb espais per esport i el joc infantil) i el Prat de Can Baró a la pedrera Vélez, un espai obert que s'integra a l'esquema d'usos d'aquest parc.

Per alliberar les pedreres es proposa la reubicació de l'aparcament actual de la Pedrera gran i les instal·lacions de manteniment de Parcs i Jardins. No obstant, les solucions definitives i alternatives caldran ser analitzades en el marc de la participació veïnal.

Alhora, es defineixen solucions en relació a la reubicació a nous emplaçaments, treballats amb les entitats veïnals, dels habitatges de realotjament previstos a Can Baró per a l'MPGM de 2010. Es proposa una alternativa pels nous habitatges que manté essencialment les ubicacions proposades a les bases del concurs, però en canvia puntualment l'ordenació.

Es garanteix per una banda una major presència de la pedrera Vélez al preveure una volumetria escassa junt a la mitgera. També s'aconsegueix una major permeabilitat del nou parc en relació a les edificacions existents a Can Baró i unes noves volumetries integrades amb el nou parc.

El jurat valora de forma excel·lent l'actuació a les pedreres com a espais híbrids de natura i ús, així com l'ordenació proposada dels habitatges de realotjament quant a la disposició dels edificis i la relació amb el parc.

Properes passes

Un cop conegudes les tres propostes guanyadores i les idees que projecten per a cadascun dels tres sectors, ara la següent fase és iniciar la redacció dels avantprojectes. Els equips redactors tindran quatre mesos i mig per elaborar-los.

El procés de formulació dels avantprojectes ja incorporaran la participació ciutadana per tenir en compte les inquietuds i aportacions dels veïns i veïnes de l'entorn dels Tres Turons. Els documents resultants seran la base a partir de la qual s'elaboraran els projectes executius amb les obres i actuacions de millora que es duran a terme de cara al proper mandat. Els projectes finals també es consensuaran amb la ciutadania.